

Posudek oponenta diplomové práce

Autor: Alexandra Volkova

Název práce: Efektivita nestátních neziskových organizací v oblasti integrace a diskriminace cizinců

Oponent: Dr. Dana Moree

Kriteria hodnocení:	Hodnocení (1 – 4):
Zdůvodnění relevance tématu vzhledem k oboru Studia občanského sektoru <i>Je téma relevantní vzhledem k oboru? Je dobře zdůvodněno?</i>	2
Stručné slovní hodnocení: Téma je vysoce relevantní. Autorka však už v úvodu předkládá jakási východiska, která zdůvodňuje svojí osobní zkušeností, což je v pořádku. V práci ale není jasné, jak s touto zkušeností pracuje dál a jak získává odstup ve vztahu k zaměření práce i k práci s daty.	
Kvalita teoretického/konceptuálního rámce práce <i>Nakolik je obsah rámce relevantní vzhledem k tématu práce? Do jaké míry byla studovaná literatura představena přehledně a kriticky? Byla použita zahraniční literatura?</i>	3
Stručné slovní hodnocení: Teoretická část je spíše představením určitých konceptů, de facto chybí nějaký hlubší analytický rámec, který by pomohl uchopit a zarámovat výzkum.	
Formulace cílů, výzkumných otázek či hypotéz <i>Jsou dostatečně konkrétní a jasné? Odpovídají tématu práce a jejímu teoretickému/konceptuálnímu rámci?</i>	2
Stručné slovní hodnocení: Výzkumné otázky jsou srozumitelné, jejich zasazení do nějakého rámce je však ne zcela dostatečné. Efektivita je založena na vnímání jak klientů organizací, tak jejich pracovníků, ale právě aspekt vnímání není v práci dostatečně vysvětlen. V práci navíc chybí hlubší informace o sledovaných organizacích, což komplikuje interpretaci dat.	
Metody získávání a analýzy dat a jejich použití <i>Je vhodně zvolen, zdůvodněn a v průběhu výzkumu realizován design výzkumu/výzkumný rámec? Jsou využité techniky sběru dat, vzorek a metody analýzy dat dobře popsány, zdůvodněny a realizovány v rámci výzkumu vzhledem k výzkumným otázkám? Jsou diskutovány limity výzkumu a jeho etické aspekty?</i>	2
Stručné slovní hodnocení: Autorka velmi dobře popisuje metodologii svého výzkumu, samotné zpracování dat je však slabší. Není jasné, jak autorka přesně pracovala s přepisy rozhovorů – v textu uvádí vždy relativně dlouhé citace na úkor vlastního vyhodnocení. U kvantitativních dat se dostáváme jen k určitému shrnutí, chybí navíc diskuze týkající se kontextu, v jakém NNO pracují.	
Kvalita závěrů práce <i>Byly naplněny praktické nebo teoretické cíle a zodpovězeny výzkumné otázky práce? Jak byla formulována praktická doporučení, pokud byla cílem práce?</i>	2 - 3
Stručné slovní hodnocení: Autorka v závěrech shrnuje poznatky z výzkumu. Je zde však patrné malé propojení s teoretickou částí a naopak velký vliv osobní zkušenosti, která do celkového hodnocení vstupuje ne zcela reflektovaně.	
Práce se zdroji <i>Je v práci dodržen jednotný standard odkazů na literaturu a prameny? Byly v práci použity zdroje uvedené na seznamu použité literatury a pramenů?</i>	2
Stručné slovní hodnocení: Autorka se zdroji pracuje dobře a přehledně, často se však odvolává v dlouhých pasážích práce pouze k jednomu	

zdroji.	
Struktura práce, formulační a gramatická úroveň, grafická úprava <i>Je práce vhodně strukturovaná? Odpovídá formulační i gramatická úroveň magisterské práci?</i>	2
Stručné slovní hodnocení:	

Celková známka před obhajobou: 2 - 3

pozn.: Lze udělovat známky od 1 do 4. V případě, že bude jedna část práce hodnocena známkou 4, je třeba práci nedoporučit k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

(Je nutno vyplnit, aby se student mohl připravit na obhajobu; počet témat a připomínek upravte podle Vaší potřeby.)

Jak autorka reflektovala během výzkumu svůj vlastní postoj ke sledovanému tématu?
Jaké metody zvolila?

Celkové vyjádření/komentář oponenta práce:

(Není povinné.)

Předložená diplomová práce je velmi zajímavá svým zaměřením. Autorka se snaží zmapovat efektivitu NNO v oblasti integrace cizinců a využívá perspektivu jak jejich klientů, tak zaměstnanců. V rámci aktuální pandemické situace bylo získávání dat obtížné, autorka se s tím však vypořádala velmi zodpovědně a svůj postup také v práci dobře zdůvodňuje.

Z mého hlediska je pak empirická část podstatně silnější než teoretické ukotvení. Teoretická část je spíše kompilací základních informací o některých termínech, které autorka využívá ve výzkumu, chybí ale hlubší analýza sledovaného tématu.

Část věnující se občanské společnosti má spíše charakter výčtu nejsilněji. Relativně hodně pozornosti je zde věnováno neorganizované občanské společnosti, aniž by bylo jasné, jakou to má návaznost na další části práce a samotný výzkum.

Na straně 24 nabízí autorka rozdělení NNO, které fungují v oblasti integrace cizinců. Není ale zdůvodněné, na základě jakých informací takto organizace rozděluje a naopak toto rozdělení nerozpracovává, což je velká škoda.

Autorka v teoretické části volí z hlediska práce se zdroji jednu opakující se strategii. Kapitulu nebo podkapitulu zpravidla postaví na jednom klíčovém zdroji, o kterém referuje, parafrázuje ho. V těchto částech ale chybí zasazení do nějakého širšího

kontextu a využívání dalších včetně zahraničních zdrojů. Velké části práce jsou pak postaveny právě jen na jednom zdroji – nejčastěji Trbola a Rokoczyová, zdroj je využit jak v části týkající se role NNO v integraci cizinců, tak v samotné oblasti integrace.

Praktickou část uvádí autorka tvrzením, že dle jejího soudu by měly NNO „odvádět vyšší penzum práce, protože cizinci nemají dostatečný pocit kontroly.“ Takové tvrzení na začátku výzkumu je velmi překvapivé. Působí jako tvrzení o nějaké danosti, která ale není dostatečně podložena.

Empirická část práce je však dále psaná velmi pečlivě, jednotlivé kroky výzkumu jsou jasně vysvětleny a popsány. Autorka dobře kotví svá výzkumná rozhodnutí v literatuře a usazuje výzkumu i do kontextu aktuální pandemické situace, které ovlivnila sběr dat. Tuto skutečnost autorka dobře reflektuje.

Není úplně zřetelné, jak autorka pracovala s přepisem rozhovorů. V textu diplomové práce předkládá úryvky vždy skupiny respondentů, kteří se k danému aspektu vyjadřují. Možná by bylo vhodnější přidat množství komentářů autorky a úryvky využít jen pro dokreslení.

Tam, kde se autorka vyjadřuje k efektivitě z perspektivy zaměstnanců, chybí hlubší znalost kontextu, v jakém zaměstnanci pracují. Na základě dat získaných při přípravě posledního divadelního představení v rámci divadla utlačovaných během pandemické situace jsme zachytili např. přísné regule ze strany NNO vůči cizincům, které jsou dané podmínkami čerpání grantů (konkrétní organizace musela odmítnat klienty, nesměla jim poskytovat informace po telefonu a čekací doba na konzultaci byla i v urgentních případech několik týdnů). Z toho důvodu by bylo užitečné mít hlubší poznatky o kontextu, v jakém zaměstnanci NNO pracují.

Některá doporučení ze strany 76 jsou pak v terénu běžně realizována (např. v In Bázi i Integračních centrech pracují zaměstnanci se zkušeností cizinců), vzhledem k tomu, že ale víme jen velmi málo o tom, jaké služby sledované NNO poskytují a v jakém kontextu pracují, nelze si doporučení propojit s daty z výzkumu.

Z výše uvedených důvodů navrhuji hodnocení 2 – 3 s přihlédnutím k obhajobě.

V Praze dne 30.1. 2021

.....

Podpis oponenta práce.